

**ALYTAUS IR VILNIAUS APSKRIČIŲ
SAVIVALDYBIŲ VIEŠŲJŲ BIBLIOTEKŲ
INTEGRAVIMAS Į SAVIVALDOS
KULTŪROS IR SOCIALINĖS PLĖTROS
STRATEGIJAS**

Tyrimo duomenys

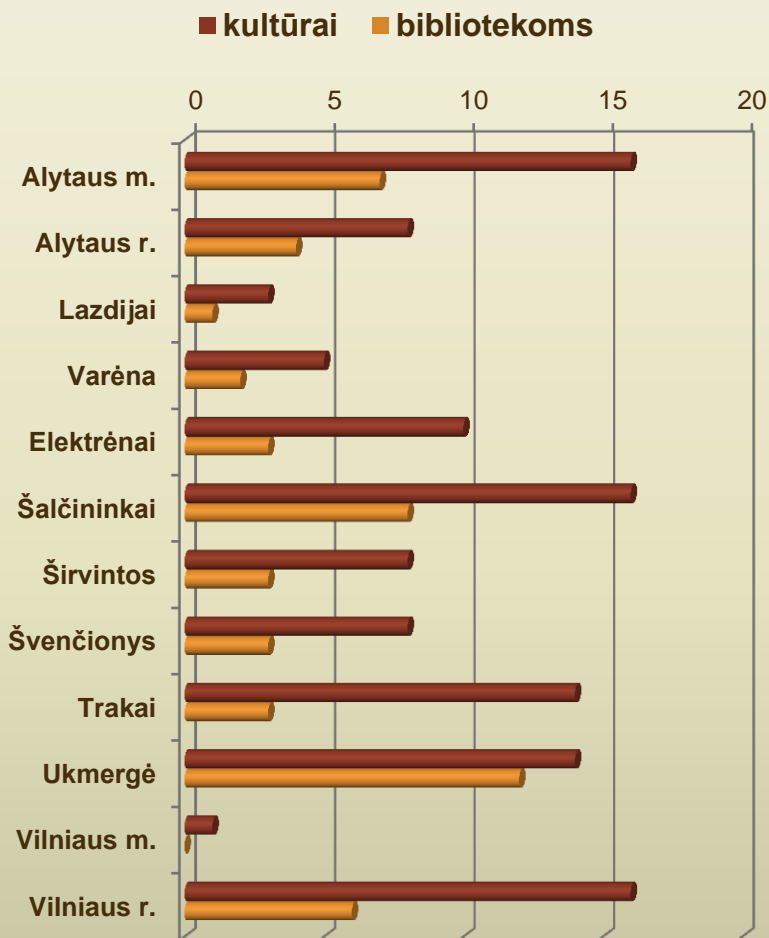
2013

SAVIVALDYBIŲ STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTŲ TURINYS

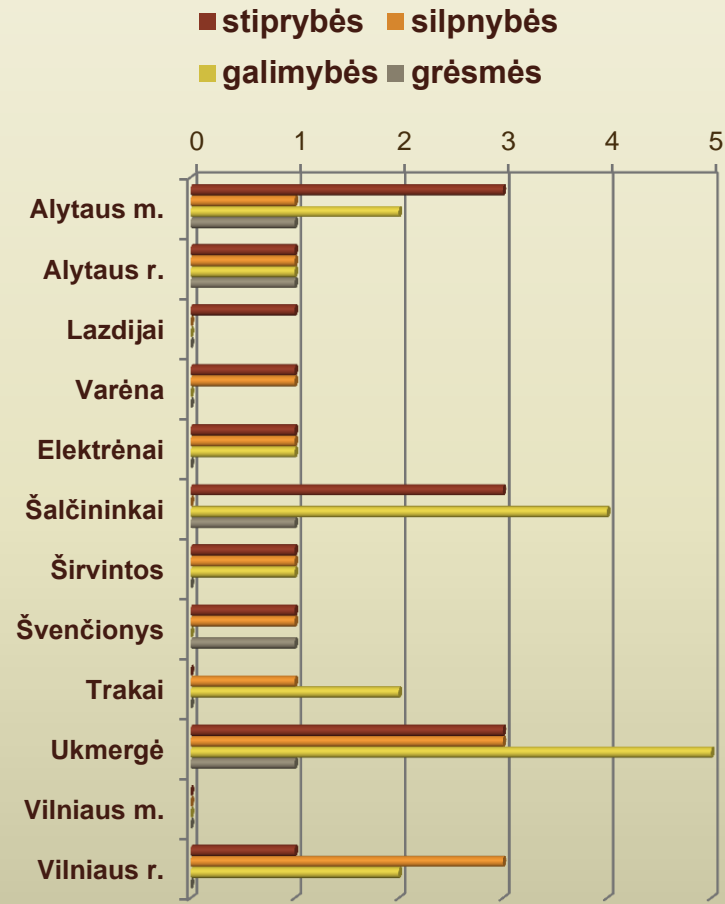
SSGG ANALIZĖ: VERTINIMŲ SKAIČIUS KULTŪROS SEKTORIUI IR BIBLIOTEKOMS

- Alytaus ir Vilniaus apskričių savivaldybių strateginiuose planuose rasta 119 vertinimų kultūros sričiai, iš jų 52 vertinimus (arba 43,7%) galima priskirti ir bibliotekoms.
- Vidutiniškai viename strateginiame plane yra 4 bibliotekoms priskirtini vertinimai; šis skaičius atskirų savivaldybių strateginių planų SSGG analizėje yra labai skirtingas.

SSGG ANALIZĖ: BIBLIOTEKOMS IR JŲ VEIKLOS SRIČIAI PRISKIRTINI VERTINIMAI

- Vertinant kultūros sektoriaus būklę SSGG analizėje įžvelgiama daugiau stiprybių nei silpnybių, o perspektyvoje numatoma žymiai daugiau galimybių negu grėsmių.
- Bibliotekoms ir jų veiklos sričiai priskirtini vertinimai iš esmės atitinka bendrus kultūros sektoriaus vertinimus: stiprybės sudaro 30,8%, silpnybės – 25,0%, galimybės – 34,6%, o grėsmės – tik 9,6% vertinimų.

SSGG ANALIZĖ: STIPRYBĖS

- Iš 33-jų kultūros srities stiprybių, yra 16 bibliotekoms priskirtinų teiginių, t.y. 48,5% visų šios srities stiprybių.
- Daugumos savivaldybių strateginiuose planuose nurodytos stiprybės yra susijusios su bendruomenės kultūrinio gyvenimo skatinimu ir daugiausia priklauso nuo pačių kultūros įstaigų pastangų ir aktyvumo, lemiančio jų veiklos efektyvumą.

SSGG ANALIZĒ: SILPNYBĒS

- Iš 29-ių kultūros srities silpnybių yra 13 bibliotekoms priskirtinų vertinimų, t.y. 44,8% visų šios srities silpnybių.
- Daugumos savivaldybių strateginiuose planuose nurodytos silpnybės siejamos ne su bibliotekų veikla, o su kultūros įstaigų (bibliotekų) veiklos sąlygomis, t.y. su savivaldos institucijų kompetencijos sritimi.
- Aktualiausią bibliotekų problemą – nepakankamą bibliotekų aprūpinimą naujausia literatūra išvelgia tik viena savivaldybė.

SSGG ANALIZĖ: GALIMYBĖS

- Iš 37-ių kultūros sektoriui numatomų galimybių yra 18 bibliotekoms priskirtinų teiginių, t.y. 48,6% visų kultūros srities galimybių.
- Dažniausiai numatomos galimybės – užtikrinti kultūros įstaigų (bibliotekų) veiklą ir gerinti jų veiklos sąlygas.
- Šios galimybės paprastai siejamos ne su savivaldybės administracijos sprendimais planuojant biudžeto išlaidas, o su Europos Sąjungos struktūrinių ir kitų fondų parama, palankia Vyriausybės politika, gerėjančia ekonomine situacija.
- Prognozuojant kultūros sektoriaus raidos perspektyvas nė vienos Regiono savivaldybės planuose nėra bibliotekų veiklai priskirtinų teiginių, apibūdinančių jų galimybes kultūrinio tapatumo išsaugojimo ir palaikymo bei visuomenės socialinių kompetencijų ugdymo ir socialinės integracijos srityse.

SSGG ANALIZĖ: GRĖSMĖS

- Iš 20-ies grėsmių kultūros sričiai yra tik 5 bibliotekoms priskirtini teiginiai, t.y. 20,0% visų grėsmių kultūrai.
- Visos bibliotekoms priskirtinos grėsmės yra susijusios su savivaldybės administracijos kompetencijos sritimi – nepakankamu arba mažėjančiu kultūros sektoriaus finansavimu ir neefektyviomis kultūros sektoriaus reformomis, galinčiomis pabloginti teikiamų paslaugų kokybę.

PLANO PRIEMONĖS IR JŲ VYKDYTOJAI

- Analizuojamuose Alytaus ir Vilniaus apskričių savivaldybių strateginio planavimo dokumentuose iš viso rasta 141 bibliotekų veiklai priskirtina priemonė (turinio vienetas).
- Priemonių skaičius strateginiuose planuose svyruoja nuo 1 iki 18.
- Viename strateginiame plane vidutiniškai yra 8 bibliotekų veiklos sričiai priskirtinos priemonės.
- 23 % priemonių vykdytojos yra bibliotekos.
- 51 % priemonių vykdytojos yra bibliotekos kartu su kitomis institucijomis, dažniausiai su savivaldybių administracijomis bei jų padaliniais ir su kultūros centrais.
- 21 % bibliotekų veiklai priskirtinų priemonių vykdytojos yra savivaldybių administracijos arba jų padaliniai, kuruojantys bibliotekų veiklą.

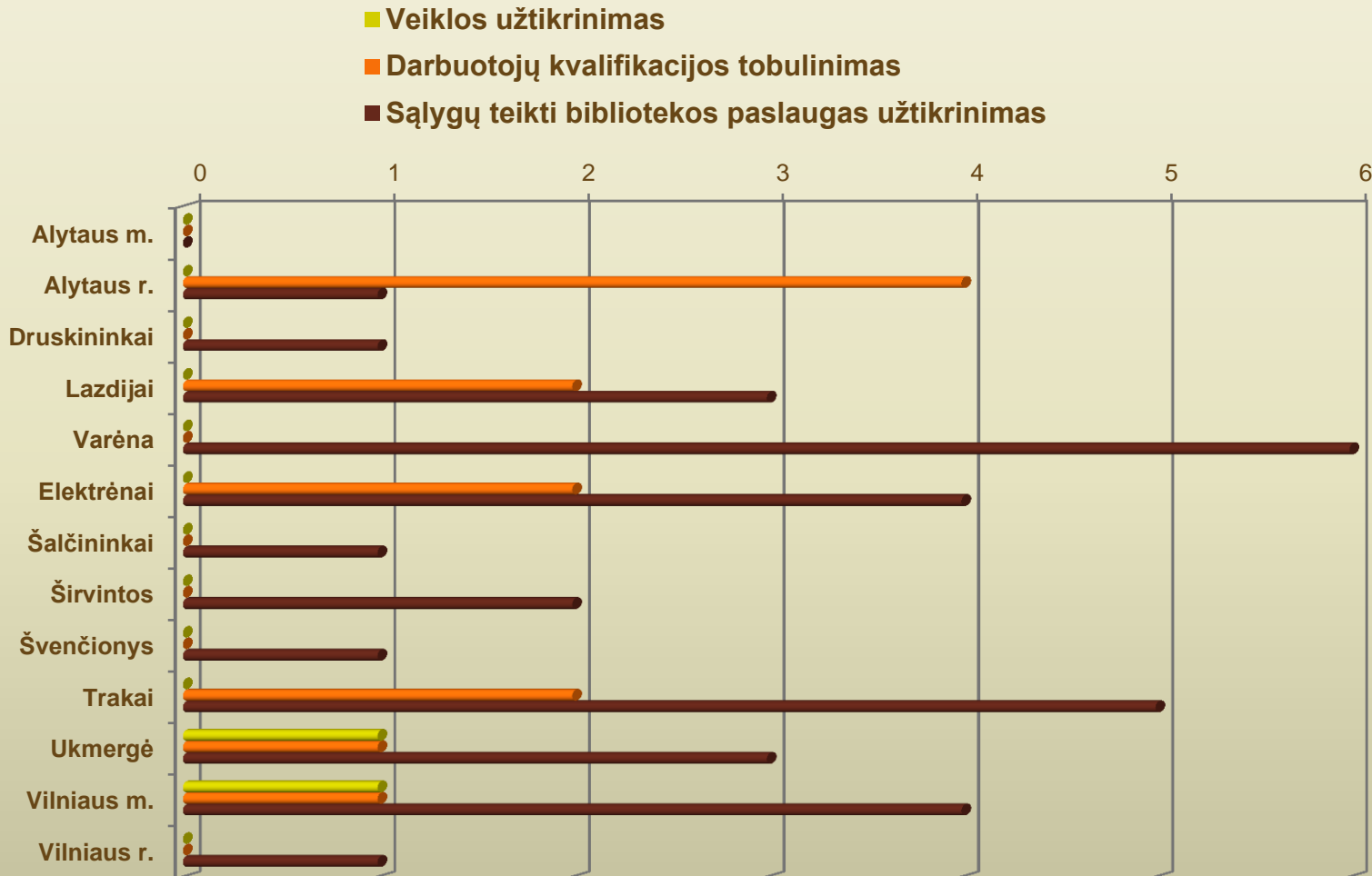

BIBLIOTEKOMS NUMATYTŲ PLANO PRIEMONIŲ TURINYS

- Strateginiuose planuose dominuoja priemonės, susijusios su administravimu ir vadyba (12 savivaldybių, 46 turinio vienetai arba 32,6 % visų priemonių); dažniausiai numatoma užtikrinti sąlygas bibliotekų veiklai.
- Antroje vietoje pagal plano priemonių skaičių yra prieigos prie mokslo ir meno kūrinių įvairovės užtikrinimas (9 savivaldybės, 29 turinio vienetai arba 20,6% visų priemonių).
- Maždaug tiek pat yra priemonių, apibūdinančių visuomenės kultūrinių kompetencijų ugdymo ir kūrybinių gebėjimų skatinimo veiklas (10 savivaldybių, 26 turinio vienetai arba 18,4% visų priemonių).
- Kultūrinio tapatumo išsaugojimo ir palaikymo veiklos numatomos tik 4-iose Alytaus apskrities savivaldybėse (25 turinio vienetai arba 17,7% visų priemonių).
- Visuomenės socialinių kompetencijų ugdymo bei socialinės integracijos skatinimo priemonių bibliotekoms yra labai mažai (6 savivaldybės, 11 turinio vienetų arba 7,8% visų priemonių).
- Mažiausiai dėmesio skiriama tarpinstitucinės sanglaudos stiprinimui (4 savivaldybės, 4 turinio vienetai arba 2,8 % visų priemonių).

SEKTORIAUS ADMINISTRAVIMAS IR VADYBA

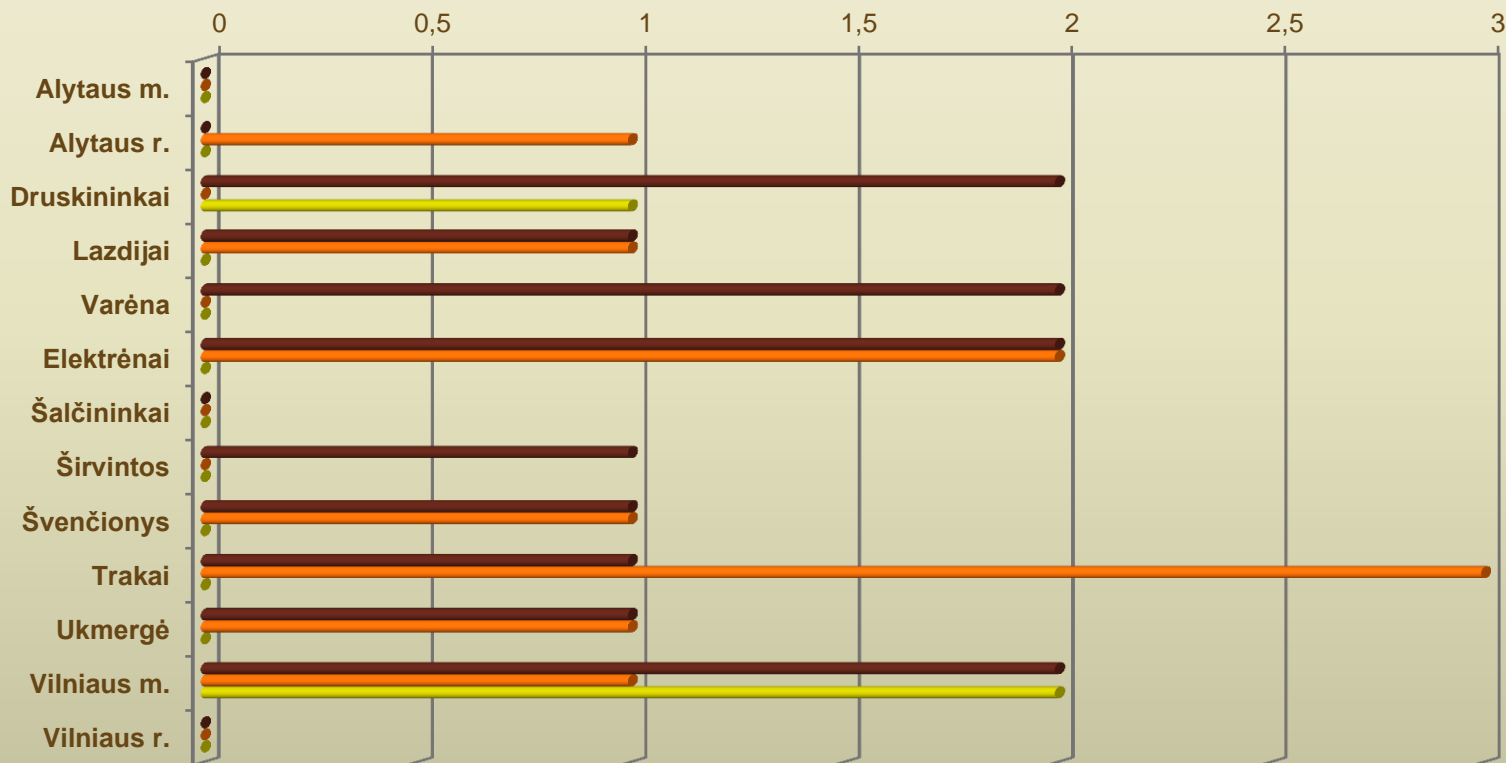
PRIEIGOS PRIE MOKSLO IR MENO KŪRINIŲ ĮVAIROVĖS UŽTIKRINIMAS

- Kūrybos produktų kaupimas ir dokumentavimas
- Tolygios kultūros sklaidos ir jos fizinio prieinamumo savivaldybės teritorijoje užtikrinimas
- Kultūros prieinamumo ir jos sklaidos viešojoje erdvėje užtikrinimas

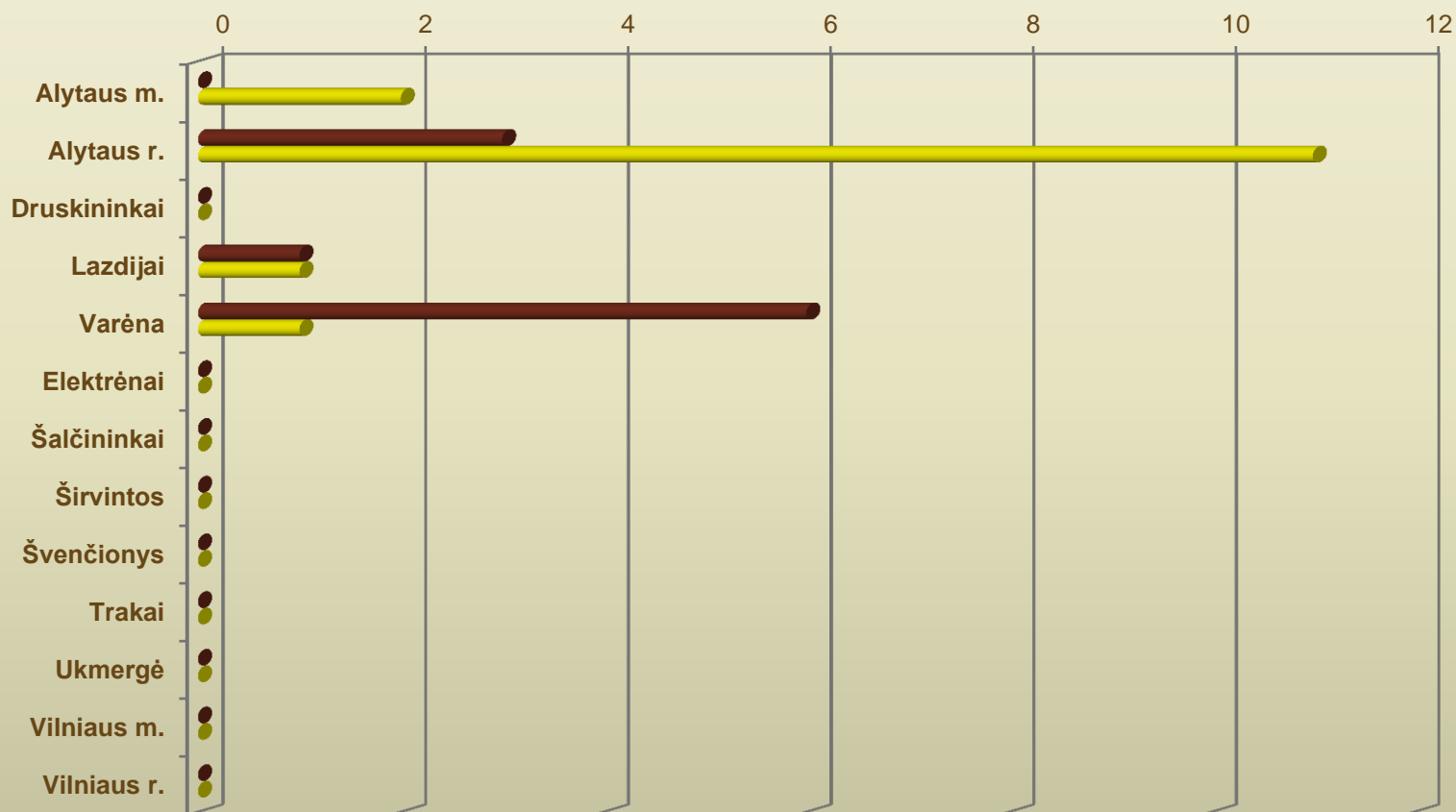
VISUOMENĖS KULTŪRINIŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMAS IR KŪRYBINIŲ GEBĖJIMŲ STIPRINIMAS

- Kultūros įstaigų (bibliotekų) veiklos užtikrinimas
- Kultūrinio gyvenimo skatinimas
- Skaitymo skatinimas

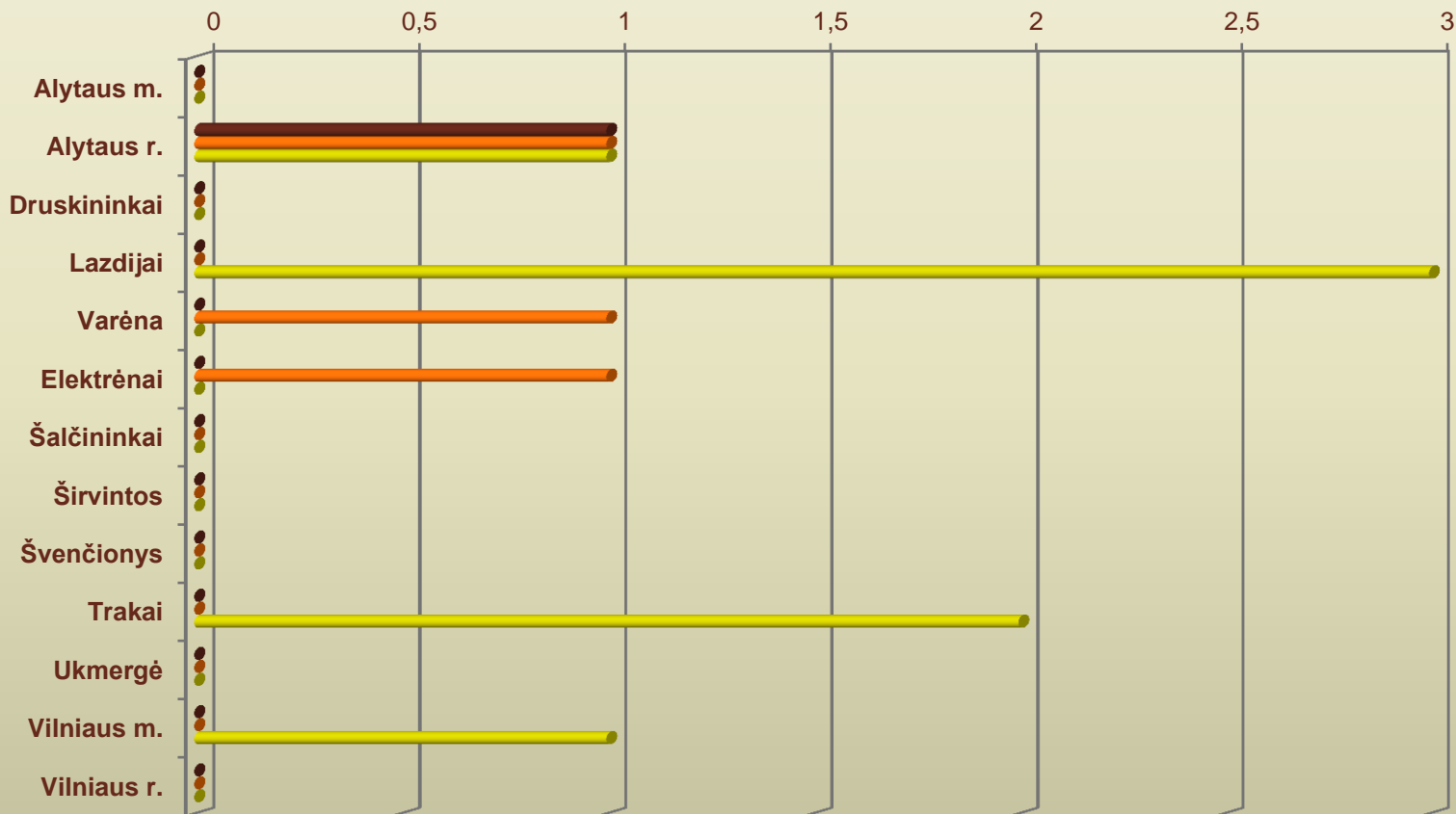
KULTŪRINIO TAPATUMO IŠSAUGOJIMAS IR PALAIKYMAS

■ Kultūros paveldo verčių išsaugojimas ir pasiekiamumas
■ Etninės kultūros ir vietos tradicijų saugojimas ir sklaida

VISUOMENĖS SOCIALINIŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMAS, SOCIALINĖS INTEGRACIJOS SKATINIMAS

■ Parama formaliajam mokymui ir ugdymui ■ Skatinimas mokytis visą gyvenimą
■ Socialinės integracijos skatinimas

TARPINSTITUCINĖS SANGLAUDOS STIPRINIMAS

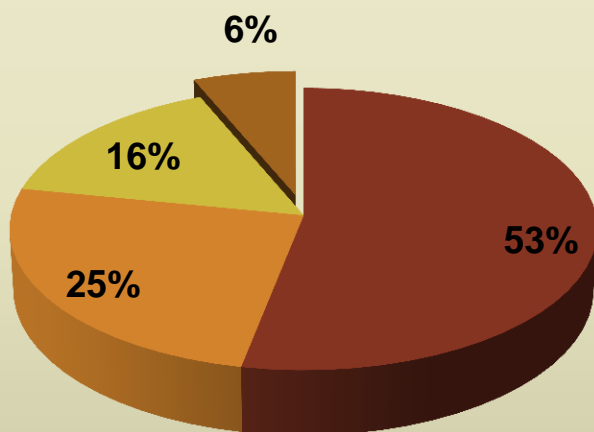
SAVIVALDYBIŲ TARYBOS NARIŲ IR ADMINISTRACIJOS DARBUOTOJŲ ANKETINĖ APKLAUSA

DEKLARUOJAMAS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS KAIP INSTITUCIJOS VERTINIMAS

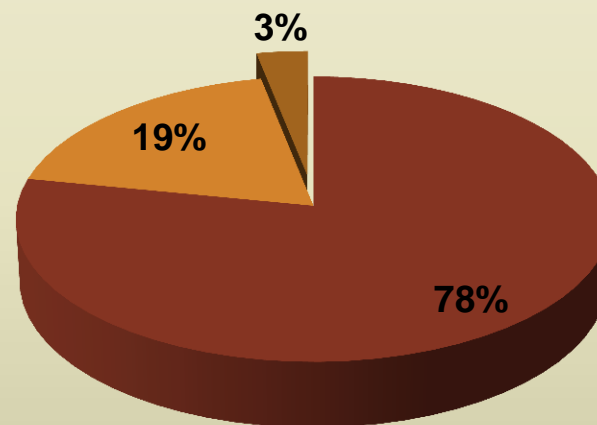
Bibliotekos įtaka savivaldybės raidai

- labai svarbi
- svarbi
- iš dalies svarbi
- nesvarbi

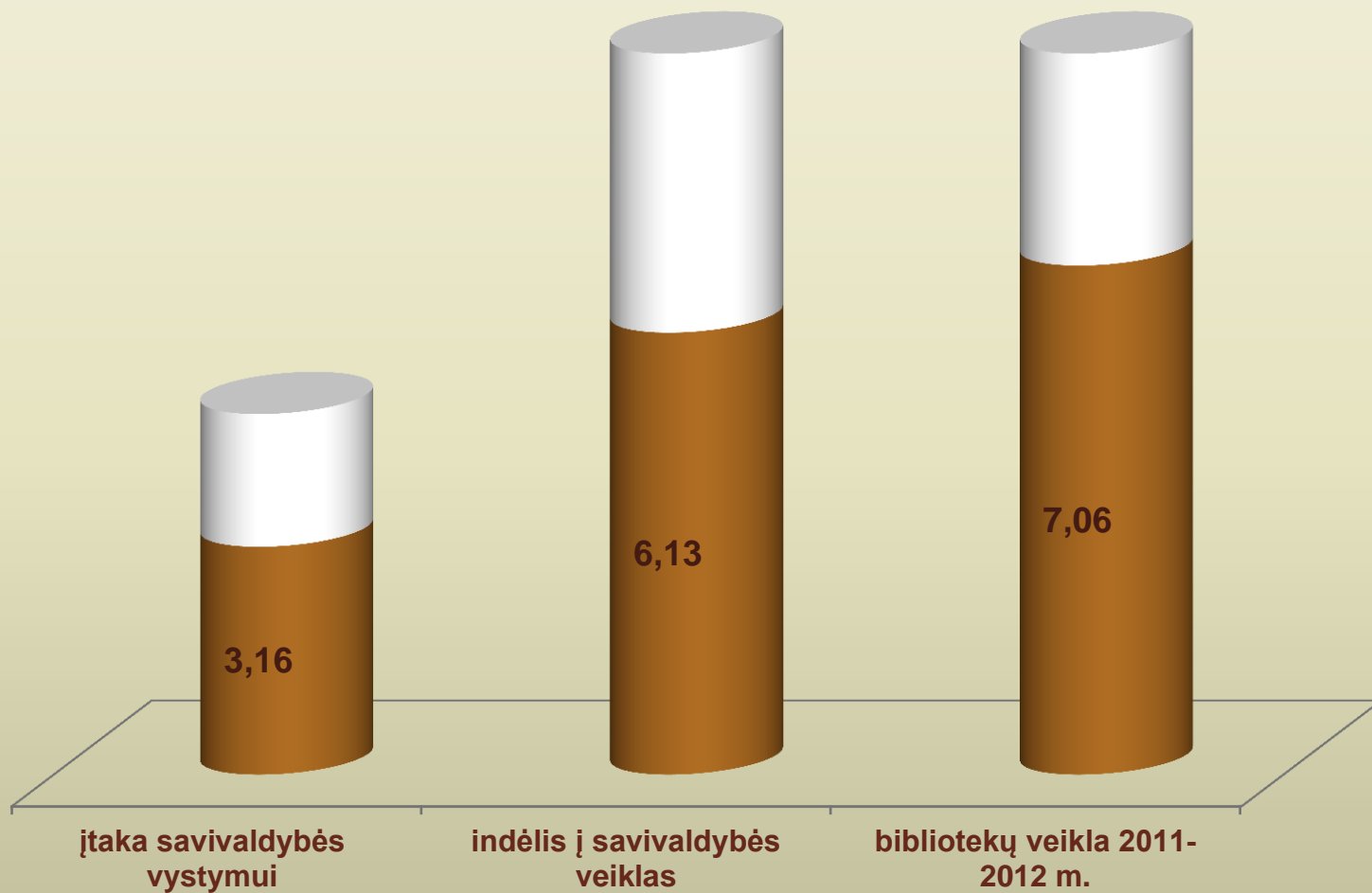

Bibliotekos įtaka gyvenimo kokybei

- daro įtaką
- iš dalies daro įtaką
- nedaro įtakos

REALUS BIBLIOTEKOS VAIDMENS IR VEIKLOS VERTINIMAS BALAIS

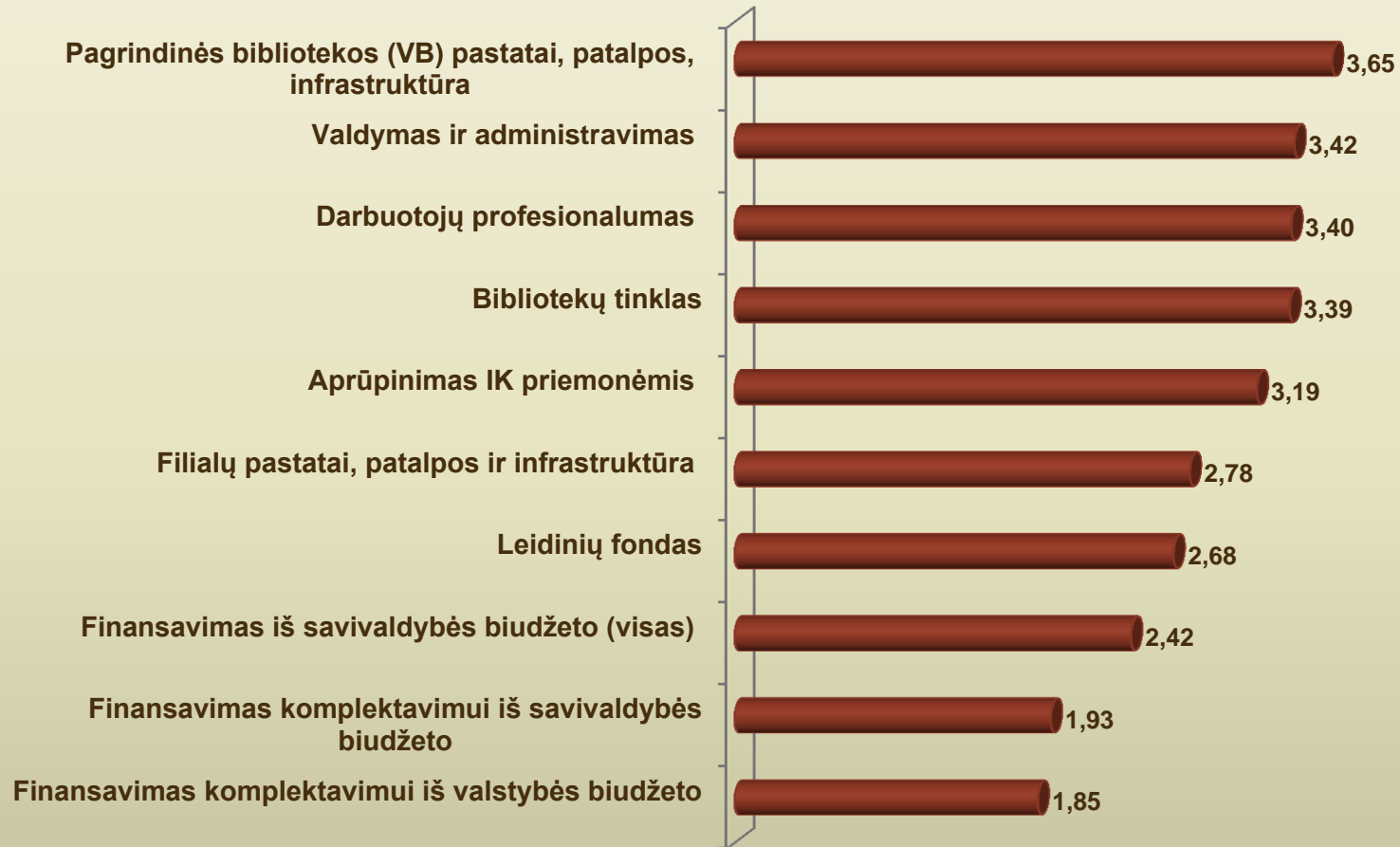

BIBLIOTEKOS ĮTAKOS SAVIVALDYBĖS VYSTYMOI VERTINIMAS (5 BALŲ SKALĖJE)

■ tarybos nariai ■ administracijos darbuotojai

BIBLIOTEKOS IŠTEKLIŲ VERTINIMAS (5 BALŲ SKALĖJE)

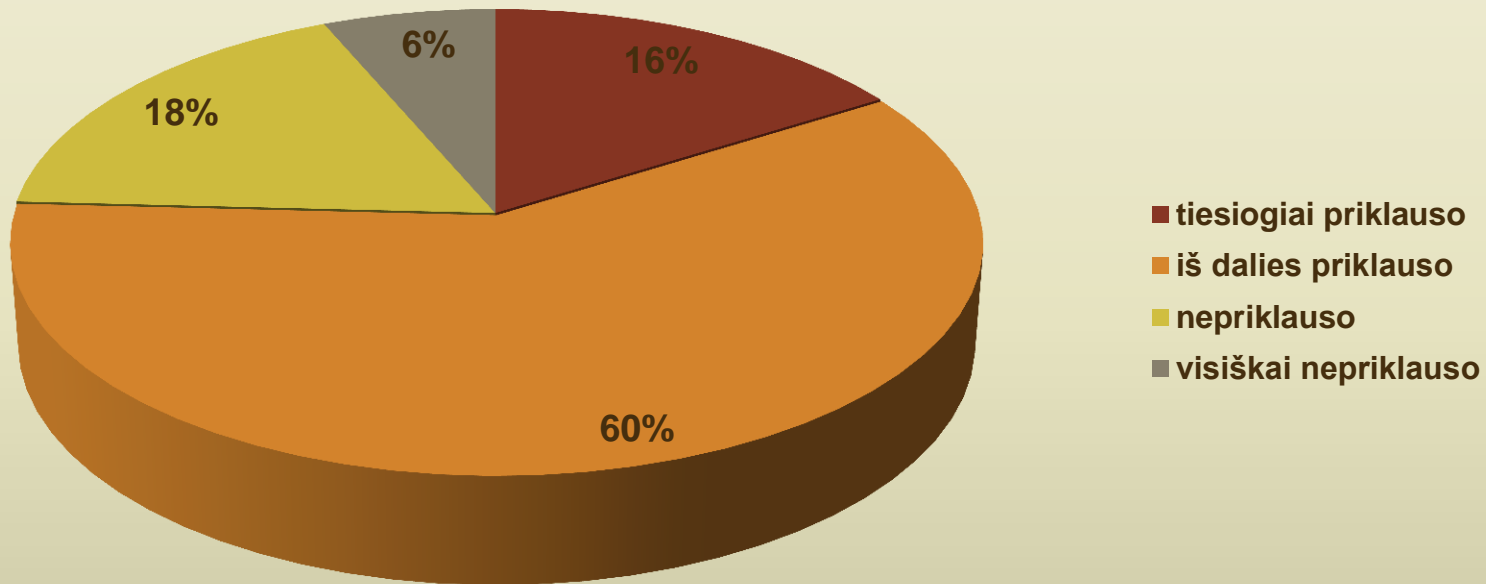

VEIKLOS REZULTATŲ ĮTAKA BIBLIOTEKOS VERTINIMUI (VERTINIMAS BALAIS)

■ tarybos nariai ■ administracijos darbuotojai

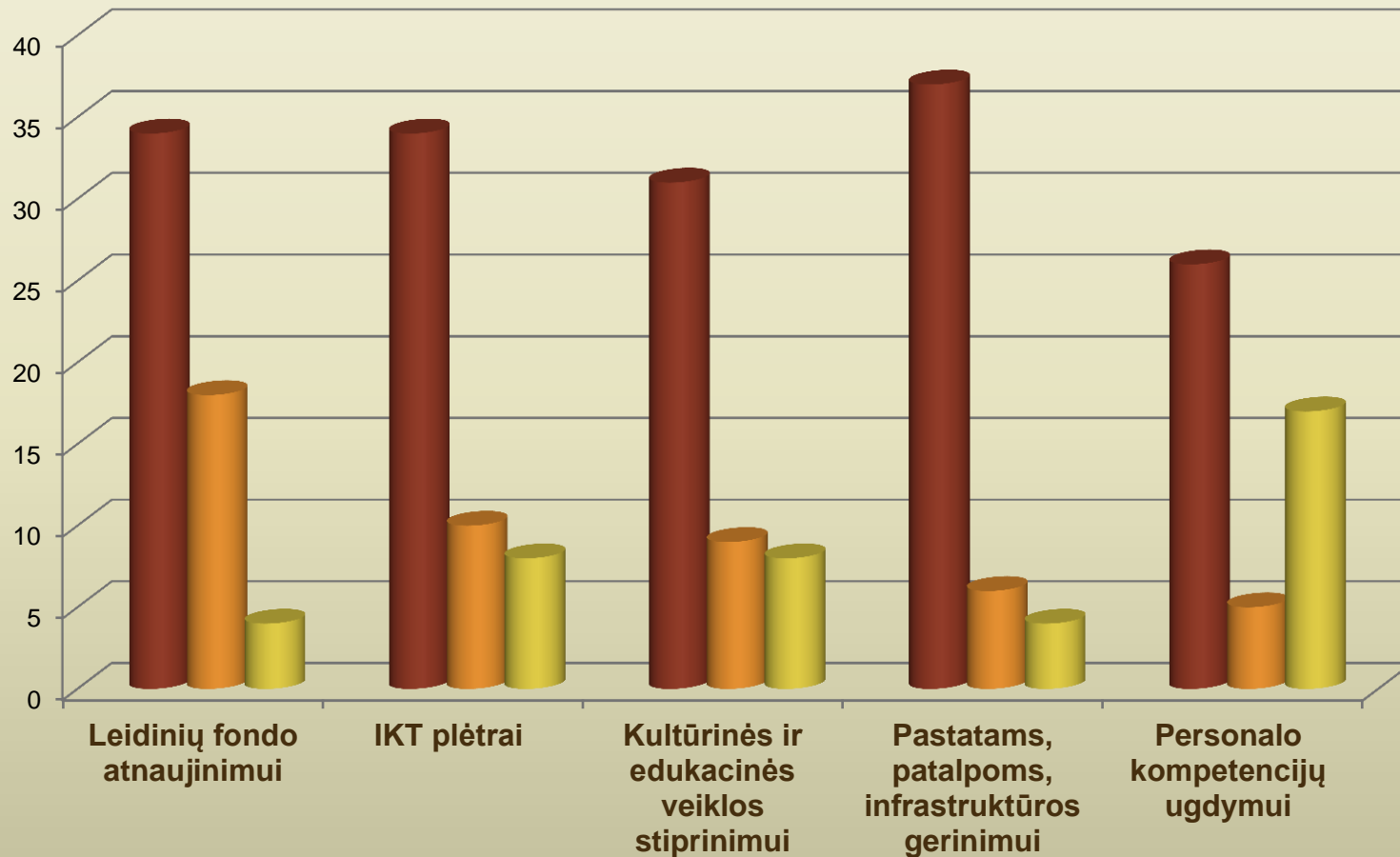

BIBLIOTEKOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮTAKA FINANSAVIMUI (RESPONDENTŲ NUOMONĖ)

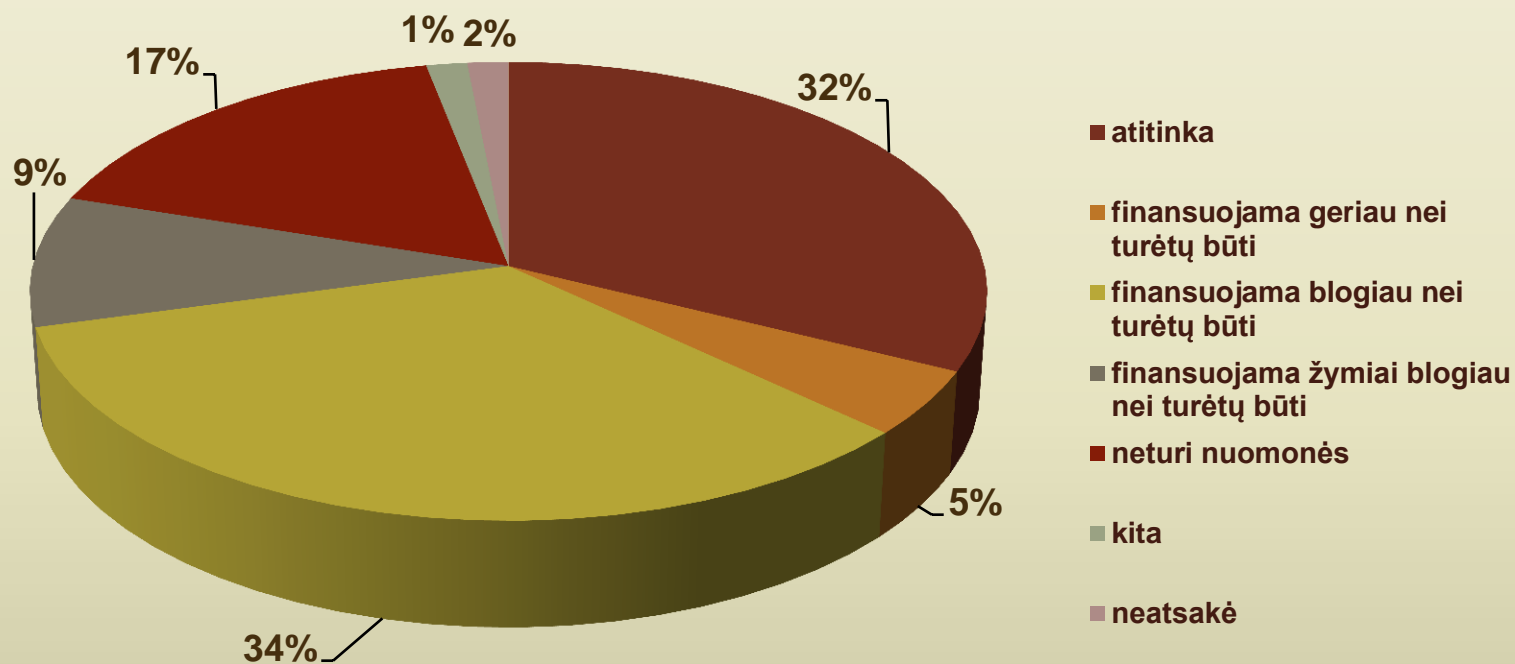
SAVIVALDOS ATSTOVŲ PASIŪLYMAI DĖL BIBLIOTEKŲ FINANSAVIMO 2014 M.

■ didinti   ■ mažinti   ■ nekeisti

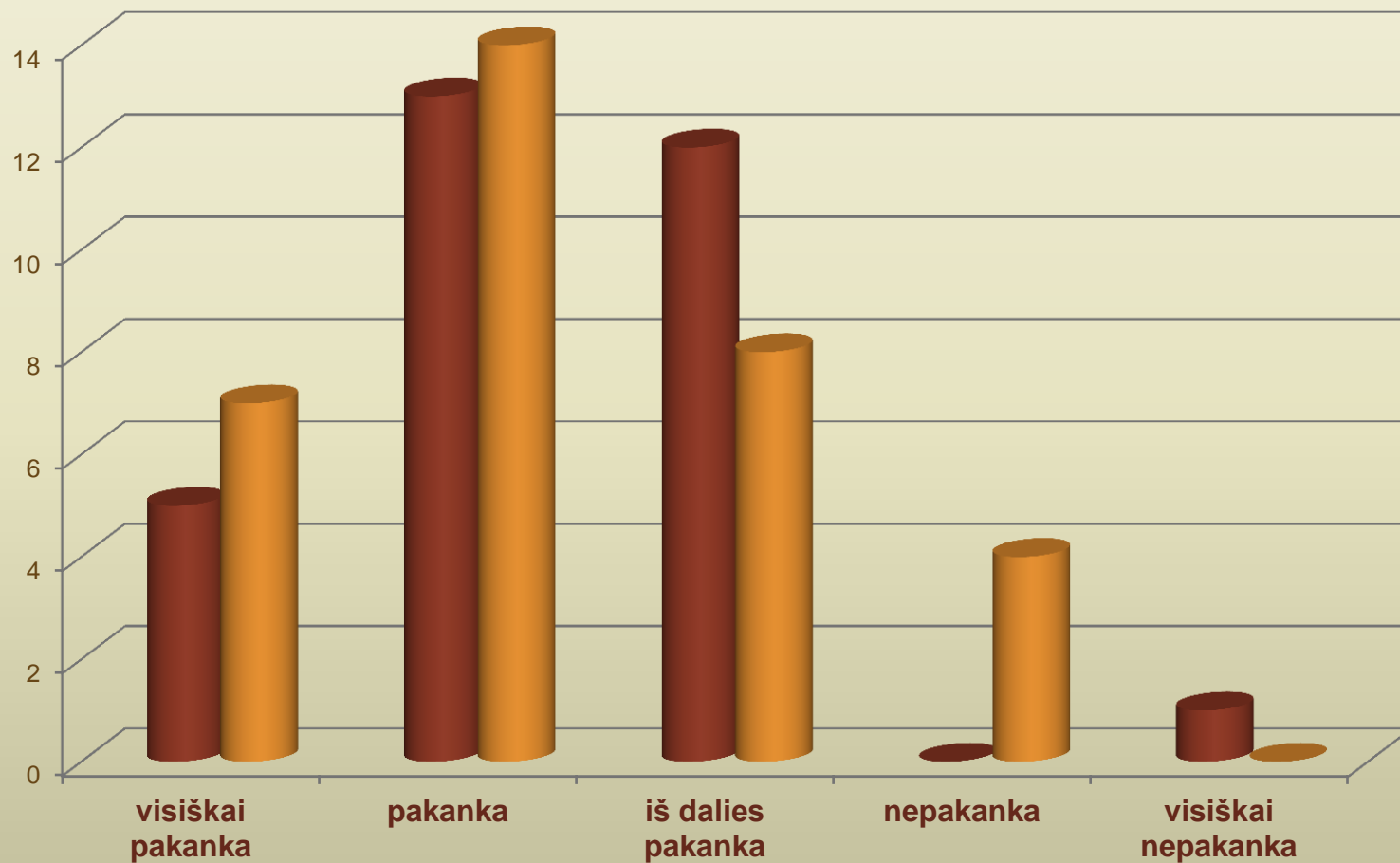

AR BIBLIOTEKOS FINANSAVIMAS ATITINKA JOS SUKURIAMĄ VERTĘ (RESPONDENTŲ NUOMONĖ)

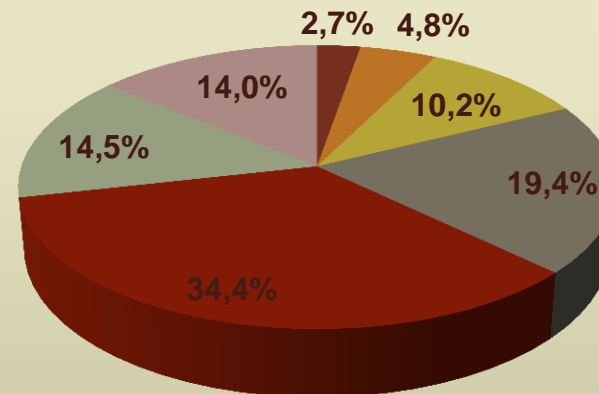
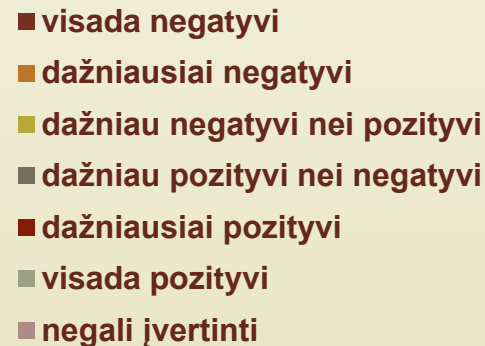
SAVIVALDOS ATSTOVAMS NE VISADA PAKANKA INFORMACIJOS APIE BIBLIOTEKAS

■ tarybos nariai   ■ administracijos darbuotojai

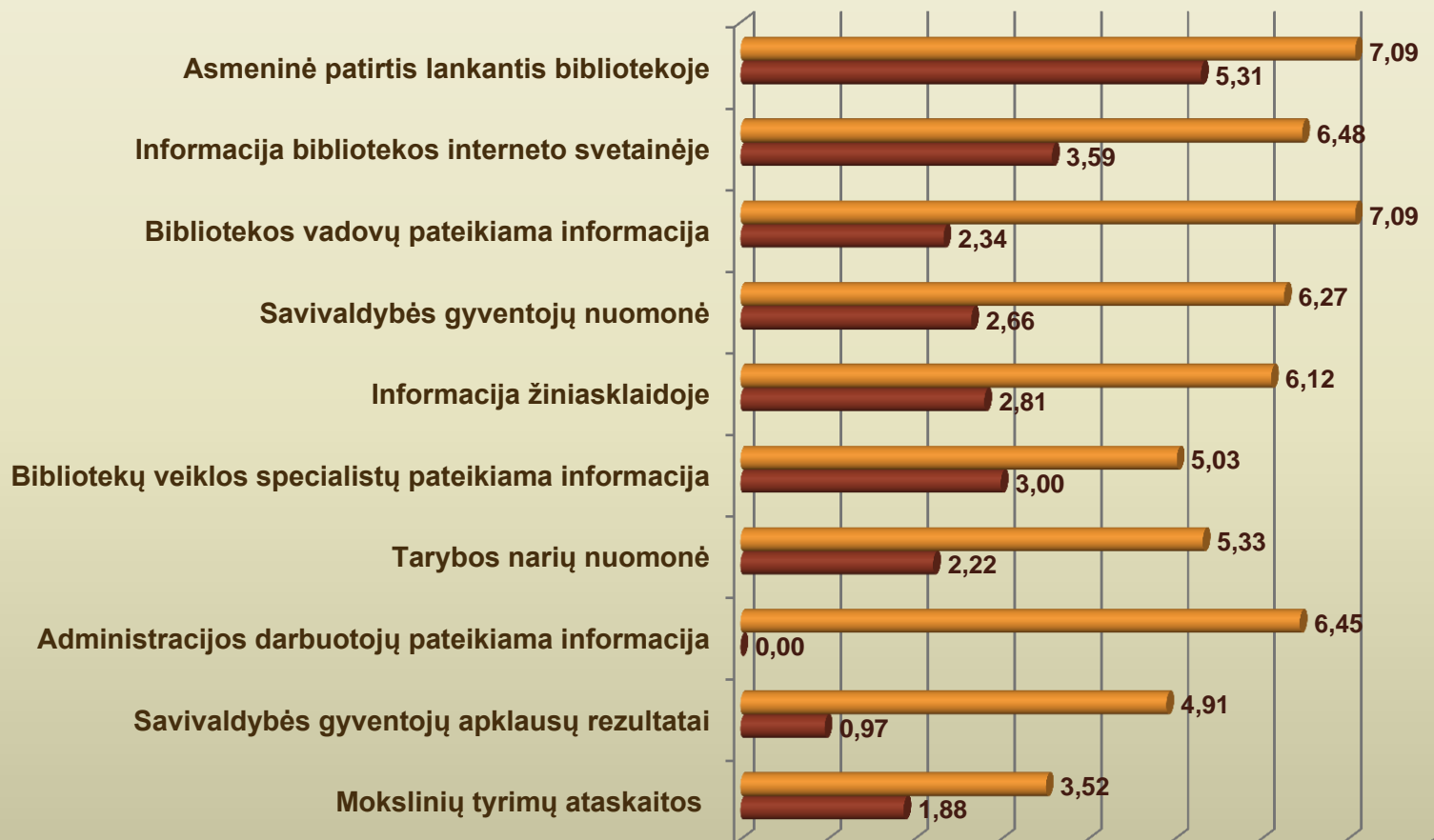
TARYBOS NARIŲ GAUNAMOS INFORMACIJOS APIE BIBLIOTEKĄ POBŪDIS

- Tarybos narių gaunama informaciją apie savivaldybės viešąją biblioteką dažniausiai būna pozityvi.
- Pozityvią informaciją dažniau pateikia bibliotekų vadovai, negatyvią – žiniasklaida ir gyventojai.

INFORMACIJOS ŠALTINIŲ APIE BIBLIOTEKĄ VERTINIMAS BALAIS

■ tarybos nariai ■ administracijos darbuotojai

PAGEIDAUJAMA PAPILDOMA INFORMACIJA APIE BIBLIOTEKAS (VERTINIMAS BALAIS)

■ tarybos nariai ■ administracijos darbuotojai

LOJALUMO VIEŠOSIOMS BIBLIOTEKOMS VERTINIMAI (PAGAL F.REICHHELDO METODIKĄ)

Alytaus ir Vilniaus apskričių
savivaldybės

Lietuvos savivaldybės

